

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-533

27.5.2025

If Skadeforsikring NUF

Ulykke

Fall i buss – smerter/plager i nakke, hode og rygg – årsakssammenheng.

Forsikrede falt i en buss i mars 2023 og slo rygg/nakke og bakhode. Hun dro til legevakt samme dag, hvor det ikke ble gjort objektive funn etter undersøkelser. I skademelding til foretaket opplyste forsikrede om hjernerystelse. Forsikrede opplyste til fastlegen et par uker senere om smerter og plager i nakke, hode og rygg. CT-undersøkelse nesten 4 mnd. senere viste et tilhelet kompresjonsbrudd i korsryggen. Foretakets rådgivende lege konkluderte med at forsikredes plager ikke skyldtes fallet, og at det også var usikkert om kompresjonsbruddet var forårsaket av fallet. Foretaket avsto derfor forsikredes krav om erstatning for hennes plager. Saken reiste spørsmål om det er årsakssammenheng mellom forsikredes anførte plager og fallet. Nemnda tiltrådte sekretariatets vurdering om at det ikke var sannsynliggjort årsakssammenheng mellom fallet og forsikrede plager i hode, nakke og rygg. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede falt i en buss 29.3.23. Forsikrede var på skadetidspunktet omfattet av en reiseforsikring med ulykkesdekning, samt en ulykkesforsikring.

Medisinske opplysninger før fallet 29.3.23

Det fremgår av journalnotater fra forsikredes fastlege 23.2.15 og 16.3.15 at forsikrede var plaget med ryggsmarter og stivhet, som hun ble behandlet for hos fysioterapeut, etter et fall i 2012 hvor det ble mistenkt fraktur i halebeinet. I poliklinisk notat 4.6.15 fremgår at forsikrede de siste årene hadde "vært uføretrygdet etter fallulykke, sist i 2012 med smerter i halebeinet og korsrygg".

Videre fremgår om forsikredes sykehistorie i journal fra sykehus:

Sykehistorie

- Hypertensjon
- Diabetes mellitus type II
- Hyperkolesterolemi
- 2015: Hjerneinfarkt venstre hemisfære, sequelae i form av høyre hemiparese.
- 2018: Infarkt basalt venstre cerebellær hemisfære tilsvarende venstre PICA
- 2023, mars: Høyre hemisfærisk iskemisk hjerneslag

Forsikrede kontaktet foretaket på telefon samme dag som ulykken skjedde, og det fremgår av foretakets interne notat fra telefonsamtalen:

(...) Beskrivelse

Ft gikk på bussen, ft rakk ikke sette deg før bussen kjørte. Ft datt da og dlo hodet, lå på bakken i ti minutter uten å få hjelp. Politiet ble ringt og kjørte henne til legevakten. ikke fått noe behandling. (...)

Medisinske opplysninger m.m etter fallet 29.3.23

Forsikrede oppsøkte legevakt 29.3.23, og det fremgår av epikrisen:

Diagnoser

Mindre hodeskade. NSO (ICPC)

(...)

PA-sietnen med kjent hjerneslag for noen år tilbake og har en høyresidig parese. PA-sienten gikk ombord i bus i dag ca kl 17:15, busen ventet ikke på at hun fikk et sted å sitte, men begynte å kjøre med engang. Falt bakover og slog rygg/nakke og bakhode. Klart ikke å komme opp selv men måtte ha hjelp av bussjåfør. HUn angir selv at dette var pga av sin parese.

Måtte få hjelp av politiet for å komme til legevakten. Forklarer selv alt som er skjet, altså ingen amnesi/hukommelse tap. var ikke bevidstløs, angir noe hodepine og vondt i nakken og bakhodet. (...) Vanlig kraft og motorikk. (...) Forklares at det ikke er mistanke til alvorlig hjernerystelse. Informeres om at hun må hvile og å ta kontakt til lege ved nye symptomer. (...)

I skademelding 31.3.23 opplyste forsikrede:

(...) Jeg gikk ombord på bussen og hadde med meg min trillekoffert, på vei for å finne meg en sete plutselig så kjørte bussen av og jeg landet på ryggen og slått hodet mitt hardt på bussen, jeg lå der i smerte i 10 minutter før bussjåfør kom bort til meg, folk som var rundt meg lo av meg mens eg lå der i smerte, og jeg sa til ham at han kunne ringe politiet. Politiet kom og jeg ble kjørt til legevakten. (...)

Har du skadet **tennene i ulykken?** Ja

Har du fått andre skader (utover tannskaden) som følge av ulykken? Ja

Hvilke skader ble du påført i ulykken? Hjernerystelse

(...)

I journalnotat fra fastlegen 13.4.23 fremgår:

(...) Har veldig vondt hele columna, nakke og hode. Tar kontakt oga dette. Hun kan ha pådratt seg en liten hjernerystelse, men avventer bildediagnostikk av hodet. Columna kan det imidlertid være hensiktsmessig å ta bilder av for å se om det kan ha tilkommet noen kompresjonsbrudd.

Forsikrede var videre hos legevakt 15.4.23, hvor det fremgår:

Falt på bussen den 29.03. Viser til notat. Siden dette hatt smerter i nakke, rygg og hode. Forverring siste ukes tid. Brukt orldus gel angivelig og hvis man forstår notater fra hjemmesykepleien rett, men har ikke hatt særlig effekt. Ikke tatt på racet el lbox. Ingen utstrålende smerter. Synes armene fungerer som de pleier, men sier hun ikke ikke føler seg som seg selv pga smertene. Ønsker smertestillende.

Funn: Sitter i stol under undersøkelsen. Vrir hodet frem og tilbake under undersøkelsen og klager over smerter. Palpasjonsøm paravertebral muskulatur. Ingen synlige hematomer el utslett. Intakt sensibilitet i ekstremiteter. Flekterer hodet til brystet og roterer til 90 grader bilateralt.

V/T: Mistenker ikke fraktur. Avstår derfor fra bildediagnostikk. Forsøker paralgin forte inntil x4 per dag i noen dager. (...)

Det fremgår av journalnotat 17.4.23 at forsikrede hadde smerter i nakke, rygg og skuldre, og at hjemmetjenesten hadde følgende notat fra besøk hos forsikrede:

(...) Pasienten kom i døra gråtende. Forteller at hun har hatt et fall i bussen i slutten av mars

Datt på ryggen og slått seg hardt. Klager mye om smerter i nakken, mest mot den venstre siden. Hun som vanlig pleier å holde hodet ned mot venstre siden, virker litt stramt på den siden.

Sier at hun ikke sover om nettene, Paracet hjelper ikke. (...) Sier at hun kan ikke vente lengre til å ta røntgen slik situasjonen hennes er nå. (...)

Forsikrede ble fraktet med ambulanse til legevakt 18.4.23 grunnet brystsmerter og hypertensjon. Det fremgår av journalnotatene:

(...) Falt på bussen noen uker siden. Hatt smerter i nakken etter den gangen. Var innlagt pga hjerneslag ca 1 måned siden. Har nedsatt kraft høyre side. (...)

Forsikrede var innlagt sykehus 18.4.23-20.4.23, og det fremgår av epikrisen:

Diagnoser

Myalgi, M79,1 (ICD-10)

Vurdering

Klinisk best forenelig med myalgiske smerter etter fall for noen uker siden. Hun har fått fysioterapi og

smertelindring og har kommet seg fint. Utskrives til hjemmet. Ingen kontroll planlegges ved nevrologisk avdeling.

(...)

CT caput: Ingen fraktur. Ingen intrakraniell blødning. (...)

Rtg Totalcol: Ingen kompresjonsfrakturer eller annen aktuell patologi påvises.

(...)

Svært vanskelig å få god anamnese, så her er det stor usikkerhet rundt sykehistorie og varighet av symptomer. Spørsmål gjentas x fler med ulike vinklinger for å prøve å sikre at opplysningene er korrekte. Innkommer fra legevakst. Smerter i hele kroppen, høyt blodtrykk og puls prehospitalt. falt på bussen for noen uker siden, vært i kontakt med legevakst x fler etter det grunnet smerter i hode/nakke uten at det har blitt funnet indikasjon for annet enn smerterlindring. Hun angir nå nytilkomne symptomer siste døgn i form av smerter i thorax, hyppigere vannlating samt ødem i underekstremitetene bilateralt. (...)

Hun angir hodepine i bakhodet og smerter i hele kroppen etter at hun falt på bussen i slutten av mars. (...) I etterkant hatt mye smerter i hele kroppen.

I journalnotat fra sykehus 24.4.23 fremgår:

(...) Ved visitt 19.04 ble det gjennomført full nevrologisk undersøkelse som viste status etter gjennomgåtte hjerneslag, men ingen nye nevrologiske utfall. Betydelig overbygging av symptomer og stor diskrepans mellom observert funksjon og funn ved strukturert undersøkelse. Betydelig palpasjonsømheter i cervikal muskulatur og paravertebral muskulatur. Lettgradig pittingødem i høyre ankel, ikke i venstre. Hun angir hodepine i bakhodet og smerter i hele kroppen etter at hun falt på bussen i slutten av mars. (...) I etterkant hatt mye smerter i hele kroppen. Har veldig vondt i kroppen. Oppfattes som myalgi. (...)

Videre fremgår i journalnotat 10.5.23 at forsikrede opplyser at ryggen har blitt mer smertefull, samt at hun har dårlig nattesøvn.

II journalnotat 26.5.23 fremkommer at hun har hatt smerter i hoften siden fallet, samt at hun har en "svakhet i høyre side fra tidligere" pga flere hjerneslag. Det ble tatt røntgen samme dag som ikke viste skjelettskade eller dislokasjon.

Av journalnotat 13.7.23 fremkommer at forsikrede oppsøkte lege pga smerter i rygg/ høyre hofte, og det ble notert "påfallende mye smerter 3,5 måneder etter skaden". CT ble derfor rekvirert.

CT av bekken og hofte 7.7.23 viste "transversal udislokert tilhelet fraktur gjennom S1, samt lette artroseforandringer høyre hofte.

Fastlegen opplyste 7.8.23 i brev til forsikrede:

CT av ryggen din viser at du har hatt ett brudd her. Dette vist ikke på vanlig røntgen, og det er grodd nå i fin stilling. Men det forklarer hvorfor det har vært så vondt for deg. Det blir mest sannsynlig bra av seg selv etterhvert, og du kan begynne å gå til fysioterapeut når du klarer dette.

Forsikrede var hos lege 22.8.23, hvor det fremgår at hun fortsatt hadde smerter i ryggen og ble bedt om å oppsøke fysioterapeut for å mobilisere mer. I journalnotat 5.9.23 fremgår at ryggsmertene "tilskrives brudd og myalgi" og at hun "må trene og komme seg i aktivitet om dette skal bli bedre".

I journalnotat 26.9.23 fremgår at forsikrede oppgir "fortsatt veldig store smerter etter fall på buss i vår" og at "det er mye muskulære smerter som hun sliter med nå i høyre hemithorax, og høyre skulder".

Forsikrede tok røntgen av skulder og thorax 23.10.23, med følgende resultat:

Prosedyre: RG Skulder Dxt.

Ingen skjelettskade påvist. Uendret lett inferior sublaksjon av caput humeri med degenerative forandringer glenohumeralt med redusert leddspaltehøyde og rand på leiringer.

(...)

Prosedyre: RG Thorax

Skjevt frontal- og sideopptak. Klare lunger uten fortetninger. Ingen pleuravæske eller tegn til svikt. Ingen

dislokerte costafrakturer.

Forsikrede opplyste til fastlegen 31.10.23 at hun blant annet hadde "så mye smerter i høyre hemithorax, at hun ikke klarer i verken spise eller sove".

Det fremgår av notat fra hjemmetjenesten, som er sitert i journalnotat 3.11.23:

(...) Pasienten har forandret seg etter fall på bussen om våren. Klager mye om smerter i kroppen. Har det vanskelig å sitte. Gråter mye pga smertene. (...)

I sluttrapport fra fysioterapeut 5.12.23 fremgår at:

(...) Pasienten viser at hun har mye smerter under konsultasjonen i form av gestikulering og ord. Smertene kommer fra ryggen og hun har vansker med forflytning og gange. CT i juli viste at pasienten har hatt et brudd i nedre del av korsryggen (S1), men dette er nå tilhelet. Smertene i kroppen er derfor mest sannsynlig relatert til myalgi, altså muskulære smerter. (...)

Forsikrede tok CT av thorax 9.12.23 uten funn, bortsett fra at "(d)et er noe påleiringer på begge caput humeri og fossa glenoidale forenlig med artrose".

På spørsmål fra foretaket om det var andre forhold enn ulykken som kan være av betydning for forsikredes symptomer og funksjon, svarte forsikredes fastlege 9.1.24 at:

Helt klart at hun har gjennomgått flere hjerneslag. Hun har diabetes og høyt blodtrykk.

I vurdering fra foretakets rådgivende lege 7.2.24 fremgår:

Vurdering: Skadelidte hadde et falltraume 29.03.23, som kan ha vært årsak til det på CT 24.07.23. påviste et tilhelet brudd gjennom 1. korsbenvirvel S1), og smerter i nedre rygg etter uhellet. Det er usikkert om bruddet evt. kan være skjedd ved tidligere traume Symtomfokus var imidlertid, i hvert fal i begynnelsen, på nakkesmerter, men også i hele kroppen. På nevrologisk avdeling ca.3 uker etter uhellet, vurderte man det er snakk om muskelsmerter, betydelig overbygging av symptomer og stor diskrepans mellom observert funksjon og funn.

Ut fra de foreliggende opplysninger anser jeg det ikke sannsynlig at skadelidte etter fallet på buss har pådratt seg varige skaderelaterte helseproblemer, men at smertene kan antas relatert vanlige degenerative forandringer i rygg - nakke, og sekundære muskulære plager, kombinert med generell funksjonssvikt pga. alder og tidligere hjerneslag.

Foretaket avslo krav om erstatning 7.3.24, med henvisning til at fallet ikke hadde gitt forsikrede varige helseproblemer og at det ikke var årsakssammenheng mellom fallet og forsikredes plager.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hun har rett på utbetaling under forsikringsavtalene og at hennes plager mest sannsynlig skyldes fallet. Forsikredes plager startet først etter fallet på bussen, og hun opplyser å ha kjent et kne i nedre del av ryggen idet hun traff gulvet i bussen. I ettertid har forsikrede kjent på store smerter som ikke var der forut for hendelsen. Når det 4 måneder senere ble påvist tilhelet kompresjonsbrudd i nedre del av rygg (S1), er det stor sannsynlighet for at dette oppstod under fallet og har ført til forsikredes plager. Det er ikke riktig å anvende de fire vilkår i denne saken, ettersom det her er gjort objektive funn som kan forklare skadene til forsikrede. Det er da mer naturlig å vurdere funnene ut fra alminnelige krav til årsakssammenheng.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har rett på utbetaling under forsikringsavtalene. De betingelsene som er oppstilt i rettspraksis for å konstatere årsakssammenheng er ikke oppfylt. Det foreligger akuttsymptomer for plager fra nakke og hode. Når det gjelder brosymptomer, er det for det første usikkert om bruddet i ryggen skyldes det aktuelle fallet eller et tidligere traume. Bruddet er under enhver omstendighet tilhelet, og det er andre årsaker til smerteutbredelse i ryggen. Forsikredes nåværende plager skyldes vanlige degenerative forandringer, sekundære muskulære plager, kombinert med generell funksjonssvikt pga. alder, tidligere traume og hjerneslag, og er ikke utløst som følge av fallet på bussen. Videre er

utgangspunktet for faktisk årsakssammenheng at man skal ta utgangspunkt i hva som er forventet skadeforløp. Forsikredes sykdomsforløp er ikke forenlig med skadetyper. Det er da ikke sannsynliggjort at forsikredes nåværende plager skyldes fallet i bussen 29.3.23.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om det er årsakssammenheng mellom forsikredes anførte plager og fallet på bussen 29.3.23.

Forsikrede fikk ikke medhold av sekretariatet. Sekretariatet kunne ikke se at forsikrede i tilstrekkelig grad hadde sannsynliggjort at det var årsakssammenheng mellom fallet på bussen og hennes plager i hhv. hode, nakke og rygg.

Nemnda har gjennomgått all den fremlagte dokumentasjonen i saken, og slutter seg til sekretariatets begrunnelse og konklusjon.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).